



**Република Србија**  
**ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД**

Рев2 1/2020  
24.02.2021. године  
Београд

**У ИМЕ НАРОДА**

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Божидара Вујичића, председника већа, Весне Субић и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Жељко Дамљановић, адвокат из ..., против туженог „БАС“ Београдска аутобуска станица из Београда, чији је пуномоћник Даница Радивојевић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1737/16 од 21.03.2018. године, у седници већа одржаној дана 24.02.2021. године, донео је

**ПРЕСУДУ**

**ОДБИЈА СЕ**, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1737/16 од 21.03.2018. године.

**ОДБИЈАЈУ СЕ**, као неосновани, захтеви странака за накнаду трошкова ревизијског поступка.

**Образложење**

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 3971/13 од 23.04.2015. године, (исправљена решењем истог суда П1 3971/13 од 22.03.2016. године), ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев да се поништи као незаконито решење туженог о отказу уговора о раду број .. од 12.11.2007. године и обавезе тужени да тужиљу врати на рад и распореди је у складу са њеном стручном спремом. Ставом другим изреке одбијен је захтев тужиље за накнаду трошкова поступка. Ставом трећим изреке, обавезана је тужиља да туженом на име накнаде трошкова поступка исплати износ од 132.750,00 динара са законском затезном каматом почев од 23.04.2015. године до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1737/16 од 21.03.2018. године, ставом првим изреке, преиначена је наведена првостепена пресуда у делу става првог изреке, тако да је поништено као незаконито решење туженог о отказу уговора о раду број .. од 12.11.2007. године и обавезан је тужени да тужиљу врати на рад. Ставом другим изреке, укинута је наведена првостепена пресуда у преосталом делу става првог изреке и у том делу је тужба одбачена као недозвољена (делу којим је одлучено о захтеву да се обавезе тужени да тужиљу распореди у складу са њеном стручном спремом). Ставом трећим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка садржано у ставу другом и трећем изреке првостепене пресуде, тако што је обавезан

тужени да тужиљи накнади трошкове поступка у износу од 268.250,00 динара у року од осам дана.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Тужиља је поднела одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 399. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 125/04 и 111/09), који се примењује на основу члана 506. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11 ... 18/20), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија туженог неоснована.

У поступку није учињена повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а у поступку пред другостепеним судом није дошло до пропуста у примени или до погрешне примене одредаба овог закона, па нема ни битне повреде из члана 361. став 1. ЗПП, на коју се ревизијом указује.

Другостепени суд је на основу одржане расправе, уз утврђење о одлучним чињеницама засновано на основу одговарајућој оцени доказа и резултата расправљања, изнео одговарајући правне разлоге за одлуку коју је донео и на тај начин поступио у складу са чланом 382. став 1. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља је била запослена код туженог као продавац у објекту у ком се не праве сендвичи, већ се продају готови сендвичи, када је на раду у поподневној смени 29.10.2007. године затечена од стране помоћнице директора да у киоску прави сендвиче. Тада је при комисијском попису у објекту нађено 26 сендвича који не одговарају нормативу и немају класификациони број, порекло, нити задужење кроз отпремницу. Наредног дана, 30.10.2007. године тужиља је предала послодавцу своју писану изјаву. Упозорење о постојању разлога за отказ уговора о раду сачињено је потом, дана 01.11.2007. године и послато 05.11.2007. године на адресу пријављену кадровској служби туженог. У сачињеном упозорењу .. број .. од 01.11.2007. године је наведено да се тужиља упозорава да су се стекли услови за отказ уговора о раду са припадајућим анексима, зато што је дана 29.10.2007. године радећи у другој смени у бифеу 1 око 15,40 часова затечена да прави сендвиче за продају и да је комисијски утврђено да се у објекту у време контролног пописа налазило 26 сендвича који немају порекло, те да је тим и таквим радњама тужиља учинила повреду радне обавезе прописане уговором о раду и утврђене чланом 114. тачка 16. Колективног уговора и даје јој се рок од пет радних дана за давање одговора на упозорење. У решењу туженог .. број .. од 12.11.2007. године је наведено да се тужиљи отказује уговор о раду од 08.02.2000. године са анексима, због тога што је учинила повреду радне обавезе прописане уговором о раду и утврђене чланом 114. тачка 16. Колективног уговора, квалификовану као злоупотреба радне обавезе у намери да се за себе или другог прибави имовинска корист или другоме нанесе штета. У образложењу решења је поред осталог наведено да је тужиљи дана 01.11.2007. године достављено писано упозорење о разлозима за отказ уговора о раду на које се изјаснила у изјави .. број .. од 07.11.2007. године. Упозорење од 01.11.2007. године није тог дана достављено тужиљи, већ је оно упућено повратницом 05.11.2007. године преко

пријемне књиге туженог. Путем графолошког вештачења је утврђено да на повратници скраћени потпис - параф од 05.11.2007. године, није написала тужиља.

Другостепени суд није прихватио закључак првостепеног суда да је тужиља примила писмено упозорење на постојање разлога за отказ уговора о раду пре датог отказа уговора о раду. Овај закључак је изведен посредно, узимањем у обзир чињенице да је тужиља предала туженом 07.11.2007. године писмено насловљено као „жалба“. Међутим, тужиља у наведеном писмену од 07.11.2007. године наводи да је оптужена без права објашњења целе ситуације, што по оцени другостепеног суда не кореспондира са садржином упозорења. У упозорењу је наведено да се за давање одговора оставља рок и колико он износи. Код такве сасвим јасне садржине упозорења, да је оно било достављено, тужиља не би могла остати у уверењу да је „оптужена без права објашњења целе ситуације“, како је навела у писменом обраћању туженом од 07.11.2007. године. Другостепени суд је одлучио у складу са правилима о терету доказивања, полазећи од налаза да упозорење није уручено тужиљи. Тужиља није била недоступна. У настојању да се врати на рад, тужиља се обратила инспекцији рада. Чињеница да је послодавац поступио по налогу инспекције, нема утицаја на исход овог спора.

Због очитоване незаконитости у процедури отказивања уговора о раду, услед недостављања упозорења на постојање разлога за отказ уговора о раду, другостепени суд је поништио као незаконито решење туженог о отказу уговора о раду тужиљи од 12.11.2007. године и наложио туженом да тужиљу врати на рад. У правним разлозима, суд се позвао на одговарајуће одредбе Закона о раду, члан 180, члан 179. тачке 1. до 6. и члан 185.

По налажењу Врховног касационог суда, правилно је другостепени суд закључио да је тужиљи престао радни однос у незаконито спроведеном поступку.

Ревизија није основана у наводима о погрешној примени материјалног права.

Одредбом члана 180. став 1. Закона о раду („Службени гласник РС“ број 24/05 и 61/05), прописано је да је послодавац дужан да пре отказа уговора о раду у случају из члана 179. тачка 1. до 6. овог закона, запосленог упозори на постојање разлога за отказ уговора о раду и да му остави рок од најмање пет радних дана од дана достављања упозорења да се изјасни на наводе из упозорења, док је ставом 2. истог члана прописано да је у упозорењу из става 1. овог члана послодавац дужан да наведе основ за давање отказа, чињенице и доказе који указују на то да су се стекли услови за отказ и рок за давање одговора на упозорење. Смисао упозорења је да се запосленом стави до знања да је изазвао настанак отказног разлога, те да му се омогући да се о томе изјасни.

Достављање писменог упозорења запосленом на постојања разлога за отказ уговора о раду, уз остављање рока од најмање пет радних дана од дана достављања упозорења да се на наводе изјасни, неопходан је услов законитости решења послодавца о отказу уговора о раду запосленом из разлога који се односе на понашање запосленог. У противном, повређена је процедура отказивања уговора о раду. Конвенцијом међународне организације рада број 158, чланом 7. прописано је да радни однос радника неће престати због разлога везаних за понашање радника или његов рад пре него што му се омогући да се брани од изнетих навода, осим ако се са разлогом не може очекивати од послодавца да запосленом пружи такву могућност.

Тужени као послодавац који има законску дужност достављања упозорења запосленој, уз остављање довољног рока за изјашњење, сноси терет доказивања чињенице да је упозорење о постојању разлога за отказ уговора о раду због повреде радне обавезе достављено тужиљи на законом прописани начин. У овом спору за оцену о законитости решења о отказу уговора о раду, правилно је оцењено да тужени није доказао да је сачињено упозорење тужиљи доставио на законом прописани начин, односно да је омогућио тужиљи као запосленој да се изјасни пре отказа уговора о раду, због чега је оспорено решење поништено као незаконито, правилном применом материјалног права.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци, на основу члана 405. став 1. Закона о парничном поступку.

Одлуку из става другог изреке, суд је донео применом одредбе члана 161. став 1. у вези чланова 149. и 150. ЗПП. Туженом нису досуђени трошкови ревизијског поступка, с обзиром да није успео у ревизијском поступку, а тужиљи не припада право на накнаду трошкова ревизијског поступка, јер састав одговора на ревизију није била нужна и неопходна радња за одлучивање у ревизијском поступку.

Председник већа - судија  
Божидар Вујичић, с.р.

За тачност отправка  
Управитељ писарнице  
Марина Антонић